

Kursanalys av MSFM31 Kliniska praktik och lagstiftning VT 2022

Lena Jönsson

Undervisningsform och examination

Kursen består av fyra praktikperioder under vardera tre veckor där de följer verksamheterna inom röntgen, nuklearmedicin, MR respektive strålterapi. Studenterna är under respektive praktikperiod placerade antingen i Lund eller i Malmö, men är under minst en period placerad på andra orten. Studenterna får även göra kortare besök i Helsingborg och Kristianstad.

Efter varje treveckorspraktik samlas studenterna och har en gemensam temavecka där olika områden såsom medicinsk etik, bildkommunikation, patientsäkerhet och förbättringskunskap samt offentlig upphandling behandlas. Studenterna har även ett genomgående tema om lagstiftning som återkommer under samtliga temaveckor. Under kursen ska de även skriva en praktikportfolio. De sista veckorna på kursen är avsatta till arbete med ett kommunikationsprojekt, färdigställande av praktikportfolion och ev. komplettering av de olika uppgifter som ges under temaveckorna.

De olika delområdena som behandlas under temaveckorna examineras i form av enskilda uppgifter eller gruppuppgifter med skriftlig och muntlig redovisning.

Praktiken examineras i form av en individuell praktikportfolio samt reflektionsuppgifter knutna till praktiken, temaveckorna och utbildningen i helhet.

Under våren 2020 gjordes en bedömning utifrån pandemiläget (Covid-19) just då, att det fanns risk för en utebliven praktik under hösten 2020 pga restriktioner för studerandes tillträde till klinisk verksamhet. Praktiken flyttades till våren 2021. Under läsåret 2021/2022 var upplägget detsamma, dvs praktikterminen genomfördes under våren 2022. Vid terminsstart var fanns fortfarande vissa restriktioner och en del försiktighetsåtgärder gjordes pga pandemin. Handedarna gjorde ett stort arbete för att ge studenterna så meningsfull praktik som möjligt samtidigt som restriktionerna kring smittspridningen uppfylldes. Läget förbättrades under våren och praktikperioderna 2 - 4 kunde genomföras ungefär som före pandemin.

Summering av årets delkursvärdering

Kursvärderingen har besvarats av 5 av 8 studenter.

- Studenternas bedömning av kursen på en skala 1 - 5 där 5 är "mycket bra".
- Helhetsbedömning av kursen: 4.4 ± 0.5 (mv \pm std)
- Uppfyllande av lärandemålen: 4.0 ± 1.0
- Praktiska momentens bidrag till lärandet: 4.8 ± 0.4
- Hur väl examinationsformen fungerade: 4.4 ± 0.9
- Delkursens värde inför framtida yrkesutövning: 4.6 ± 0.5
- Studenterna bedömer att de har relevanta och tillräckliga förkunskaper från tidigare kurser för att kunna ha en förståelse för de olika arbetsuppgifterna.

Generella synpunkter på delkursen

- Delkursen bedöms i sin helhet som givande och med ett bra upplägg med praktik varvat med temaveckor. Temaveckorna gav en möjlighet att reflektera och smälta innehållet på praktikplatsen.
- "Perfekt för arbete inom sjukvården men hade önskat något som förberedde för annan slags verksamhet också."
- "De flesta av läromålen som är kopplade till Socialstyrelsens kompetensbeskrivningar för sjukhusfysiker är omöjliga att uppnå helt så som de är skrivna. Däremot har de funkat som ett riktmärke, men att ha dem som läromål känns problematiskt."

Praktikdelarna

Kommentarer och utdrag från enskilda studenters kommentarer

Eftersom det är få svar och det inte framkommit några gemensamma synpunkter som pekar på allvarliga brister eller som kräver stora förändringar, väljer jag att citera studenterna. Det är alltså enskilda studenters synpunkter som ges nedan.

- Handledarna uppfattades generellt som mycket trevliga och kompetenta.
- Positivt: "Möjligheten att tänka som sjukhusfysiker, se den kliniska miljön och diskutera med fysiker."
- "Ojämn arbetsbörda på praktikplatserna, vissa hade man mycket att göra och lite tid till portfolio, lagfrågor mm."
- En del oplanerade perioder och möten som inte ger någonting."
- Önskas: "Mer reella problem/uppgifter som avdelningen har behov för speciellt på röntgen och strålterapi." Generellt vill studenterna gärna ha mer fokus på problem som tillför avdelningen något.
- "För många möten på en del praktikplatser."
- "Att följa med handledarna generellt på olika typer av möten var givande, fysikermöten, krisberedskap, projekt etc."
- "När man själv fick lägga upp sitt schema var det som bäst."
- **MR:**
 - "Kände sig som sjukhusfysiker för första gången, jobbade enbart med reella problem som hjälpte avdelningen vilket kändes uppmuntrande."
 - "Bästa praktikperioden map bemötande, kliniska uppgifter, delaktighet, variation av uppgifter."
 - "Mest fiktiva uppgifter och inte så mycket verkliga fall."
 - MR i Malmö fungerade mindre bra pga för få uppgifter. (Lenas kommentar: praktiken inföll under de två första perioderna vilket till viss del påverkades av pandemirestriktioner.)
- **Röntgen**
 - "Årskontroll av CT var givande."
 - "Många möten och lite kliniskt arbete."
 - "Osäkert om vad och var saker ska ske (avsaknad av tydligt schema)."

- **Nuklearmedicin**
 - "NM i Malmö var särskilt bra."
 - "Mycket praktiskt arbete fick god inblick i hur BMA arbetar, till viss del fick vi arbeta med problem som var kopplat till avdelningen."
 - Malmö: "Gav oss mycket egenansvar men samtidigt mycket att göra för att fylla tiden."
 - "Jobbade mer med BMA än med sjukhusfysiker."

- **Strålterapi**
 - "I princip inga uppgifter kopplade till avdelningens behov, är i princip nyutexaminerad sjukhusfysiker, lite tråkigt att det inte finns tillit till att vi kan tillföra något."
 - "Gick mycket bredvid fysiker som kollade bilder och rond vilket blev lite repetitivt."

Temaveckorna

Positivt

- Lagstiftningsfrågorna anses givande av flera studenter, även kommunikationsuppgiften.

Negativt

- Svårt att hinna med både praktikuppgifter och de uppgifter som löper mellan temaveckorna under någon period.
- Mycket att göra under andra temaveckan.
- Önskas färre och kortare lagfrågor.
- *Medicinsk etik*: Flera studenter är mindre positiva till ämnet, utan några specifika kommentarer. "Justering av etikuppgiften så att den är mer relevant för sjukhusfysiker. Alternativt ersätta den med patient/anhörig kommunikation."
- *Patientsäkerhet, händelseanalys och förbättringskunskap*: Anses givande av flera studenter och roligt att arbeta med "riktigt projekt" från strålbehandlingen på förbättringskunskapen. Dock uppfattar flera studenter det som att det blir lite repetitivt med förbättringskunskap och händelseanalys.
- *Offentlig upphandling*: Bra upplägg.

Examination

- Portfolio: "Det kändes inte särskilt givande att skriva portfolion, jag hade hellre att momenten och uppgifterna på var praktikplats var examinerande av handledarna och sedan en tenta eller presentation."
- "För stort fokus på reflekterande. Man behöver längre tid kliniskt för att kunna dra slutsatser."

Reflektion och preliminär åtgärdsplan

- Temaveckorna ges enligt kursplanen och är en del i professionsutbildningen. Någon förlängning av praktikperioderna är inte planerad. Detta är reglerat i utbildningsplanen och baseras bland annat på ekonomiskt avtal mellan universitetet och Region Skåne.
- För att minska arbetsbelastningen under praktikperioderna, schemat för temaveckorna omarbetats för att minska arbetsbelastningen under praktikperiod 2 och temavecka 2.
- Upplägget av avsnittet om medicinsk etik har diskuterats med berörd lärare men vi kommer att göra en översyn igen.
- Återkoppling till praktikhandledare och lärare sker efter varje termin.
- Portfolion är ett sätt att redovisa och sammanställa de uppgifter som studenten arbetat med samt de erfarenheter studenten fått under praktiken. En viktig del av arbetet med portfolion är att kunna selektera bland de projekt eller arbetsuppgifter som studenten gjort och kunna bedöma vad som varit mest givande samt att kunna reflektera över sitt lärande och sin egen prestation. Avsikten med en sammanhållen portfolio över hela terminen är att studenten själv ska kunna reflektera över sin progression och sitt lärande över tid, under de olika praktikperioderna. Då studenterna gör sin praktik parvis eller i grupp om tre studenter, krävs individuell redovisning i någon form för bedömning av lärandet. Alternativet är skriftlig eller muntlig individuell examination av hela praktikterminen. För stunden finns inga planer på alternativa examinationssätt. Eventuellt kan praktikportfolion användas för någon form av muntlig redovisning. Diskussion med studierektor.